

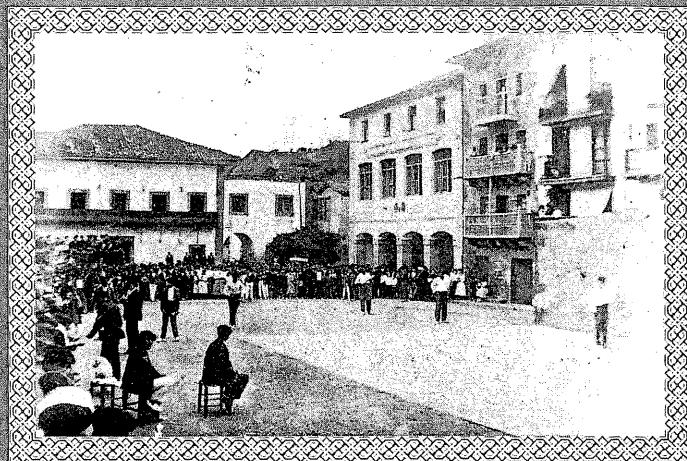
Ermuan pelotarixak? Ehundaka!

Pelotari onak argixa bihar dau izan, kantxan jakitxurixia ta albidadia erakutsi. Berari ze pelota komeni jakon ta aurrian dakanari ze pelotak perjudikau leixon goguan izatia ezinbestekua da. Kontrarixua nerbixo bizikua edo indartsua dan jakitxia komenigarrixa da beti, aurrian jokatzia gustatzen bajako atzera botatzen ahalegindu bihar da ta pelotia aztuna edo ariña aukeratzeko orduan be norekin jokatu bihar dauan zerikusi haundixa daka. Pelotatik pelotara alde itzela egoten da bai ta norberari ondo datoritzona apartatzia zeresan itzela daka. Botian, zaratan ta eskuetan erabillitxa badao jakitzerik pelotiori motela edo bizixa dan.

Gerrixa ta hankak dia prinzipalena edozein modalidadetan, ze pelotari emon ahal izateko lehenengo ha dauan lekuraño aillégau bihar da. Hanketan indarrik ez dakanak, antxitxiketan jun ta pelotiaren aurrian seko geratu biharrian, jausteko arrisku gehixau daka, tantua galduaz.

Ermuak beti euki dau puntaren ibillitxako pelotarien bat ta fama mundialeko figura bat baiño gehixau. Ta ez da harrokerixia! Raketistak, zestalarixak, eskuzkuak, palazkuak...ehundik gorako pelotarixen izenak dao jasota, tartian raketara jokatuaz bizimodua etaratzen eben 11 andrazko.

Sasoi baten ez euan herri honetan pelotara jokatzek ez zekixanik ta ume umetatik hasten zian etxian eñdako lanazko pelotaren batekin hormetan jo ta jo. Pelotan ekitzeko aukera zabala euan: plazako arkupiak ta frontoia, Batzokixa, Elizpia, Eliz aurreko arkupiak edo liso euan edozein horma zati. Baiña sarritxan gitxiégí izaten jakuen. Domeketan mezetatik urten ta antxitxiketan Batzokira nor lehenao aillégau izaten zan gauziori, ze han gero txandiarri itxain bihar izaten jakon jokatzeko. Arratsaldetik be beste ekinaldi bat eñ ta halanixek emoten eben denporia. Hainbesteren artian, batzuk destakau eitzen eben ta afizionauetatik profesional maillara pasatzen zian. Dana dala, nahiz eta profesional maillan jokatu ta gaur partidua ta biharretzixan beste bat euki, taillarrian euren biharreko 10 orduekin kunplitzen eben. Entrenau? Ahal ebenian! Partiduak jokatzia zan entrenamendurik onena ta gaineko egunetan mendira osteratxoren bat, plazako frontoian lagunen baten kontra partidutxoren bat... hori bai, goizeko 8rak baiño lehen. Pelotia harrixa baiño gogorraua jartzen zan berotu ezkerre ta biharrera joiaz bihargiñak mankatzeko arriskua euan. Zestalarixak erreztasun gitxiu eken entrenatzeko orduan, urrenen euan frontoia Markiñakua zan ta oiñezian edo bizikletaz jun bihar izaten eben.

Lehenako pelotarixak ez zian gaurkuen modura zaintzen: iñork ez zotsan bihar dan moduan jatiari gaur emoten jakon besteko garrantzirik emoten ta emon arren be alperrik, ez euan ze jan eta. Eskuetak miñantzako, esparadrapo hutsa ta aide! Gaur egunian adelantu haundixak dakez prestatzeko orduan: masajiak, gimnasiua, eskuetarako takuak, txapak...

Gure pelotarixak ezkiña guztixetako frontotak korridu ditzue: Euskal Herriko alde bixetan, Zaragozan, Bartzelonan, Galizin, Madrillen, Italian, Estatu Batuetan, Mejikon, Cuban, Chinan, Filipinasen... Denpora gitxiñan diru kopuru politxa irabazitxa etortzen zian ta Ameriketara jundakuak dolarretan gainera. Euren esfortsuakin irabazitxako dirua izan arren, errez etorritxakua zan ta sarritxan etortzen zan moduramartxa eitzen zotsien eskuetatik.

Pelotari izatia gauza haundixa zan, nesken aurrian gehixen bat Eibarren "alfistak", "Alfan" biharra eitzen ebenak sasoi baten neska danak atzetik eukitzen zitxuen modura, Ermuan pelotarixak zian dantza eiteko beti prest neska aldre itzela ekenak. Santixauetan praka, alkondara ta abarketa zurixekin urtetzeko ohitxuria eken.

Baiña Ermua pelotari onak emotiaren famiaz gain, afizionau maillan eitzen zian desafixuengaitxik oso nonbraua izan da. Desafixua euanian, biharrari laga ta plazako frontoian alkartzen zian. Batzuk benetan barregarriak zian ta banaka batzuk jaso eñ ditzugu:

Batek esku bixekin ta bestiak hanka bixekin jokatzia; ezkerakin edo eskumiakin jo biharra; pelotari hankapeitik jotia; begi bat itxitxa ta hanka kojuan jotén ahalegintzia; emon kantxan pelotari, jun antxitxiketan kontrakan-txan dauan jarleku bateraino, jarri ta barriro kantxara hurrengua harrapatzera; parejan jokatura bati eskumia ta ezkerre bestiarri lotu ezkerre, libre geratzen jakuen esku banakin segitzia pelotari; uliari sokatxo bat lotu, garbantzua bati zulo bat eñ, sokia sartu ta begixen alturan ipiñitxa 22 tantura aillégau ezetz... ta halakotxe gauzak asmatzen zitxuezen.

Erretratua palazko partidu baten frontoiaren zabaletik etarata dao ta zoragarri ikusten dia lehen aitxatutako plazako arkupiak, ontzurarte Jubilauen Etxia izandako lekuan.